

Efter Prag-invasionen

Illustration:
Sven Andersson

År 1968 körde jag för det mesta stål från Avesta till Österrike. En sådan sväng tog med dåtidens vägar cirka åtta dagar och det blev mycket bortovaro.

Kalle Bäck, ett känt namn bland i vart fall chaufförer från Berslagen, och som ofta nämns även idag fastän han inte lever längre, skulle just börja hos mig för att turas om och köra varannan resa.

Kalle hade just åkt med mig för att lära känna vägarna och gränskontroller när den ryska invasionen av Prag inträffade. Det blev därför ett kortvarigt stopp i trafiken till Österrike för mig men redan efter någon månad var trafiken igång igen. Kalle skulle ta första turen ensam, hans första utlandstur med eget ansvar.

På den tiden var det lite exotiskt att komma ut i Europa så ofta hade man resesällskap, någon kompis tog ut en semestervecka, så även denna gång för Kalle. Därför vet jag att följande beskrivning är sann.

Det tog ett helt extradygn att ta sig till Wien, det fick jag reda på i efterhand, på den tiden fanns ju varken mobiltelefoner eller gps. Anledning till förseningen var möte med pansarkolonner samt felkörning. Det tjeckiska

folket hade avsiktligt snurrat på vägvisare för att vilseleda ryssarna.

Kalles resesällskap berättade för mig att han vid ett tillfälle hade varit riktigt rädd. Kalle blev förbannad när han tvingades backa ett par kilometer på grund av att en pansarkolonn skulle fram. Den första stridsvagnen behagade stressa Kalle genom att köra med kanonröret endast några få meter framför FB88:ans kylare.

Ryssen insåg nog inte att han skulle ha förseurat hela pansarförflyttningen om Kalle skulle behöva ta fram 50 meter för att korrigera backningskursen och därmed tvinga samtliga tanks att retirera detta avstånd. Det finska temperamentet som Kalle var utrustad med sade förmodligen att du ska få din ... Han vägrade helt enkelt att backa vidare, drog åt handbromsen och väntade.

Efter en liten stund kom den mc-ordonnans som vägledde pansarkolonnen åter och som han mött tidigare. Ryssen klev av och menade "fortsätt" på teckenspråk. Kalle for ut ur hytten och väl nere på marken öppnade han sin skinnväst och väste "Skjut mig då om du vill!"

Ryssen stod paralyserad och visste inte vad han skulle ta sig till.

Ytterligare en mc-ordonnans dök så upp, utsänd från befälssjeepen sist i kolonnen då befälen undrade vad som förorsakade stoppet. Efter samspråk ordonnanserna emellan kickade den senast anlände igång sin maskin och återvände till befälen, med rapport får man förmoda. Ett befäl med väl tilltagen kroppshydda äntrade ordonnansens bönpall och begärde transport fram till Kalle. Minns än idag Kalles kommentar; "Det var en syn jag sent ska glömma".

Barskt klev den enorma, med flaggor dekorerade, kroppshyddan av motorcykeln och stegade fram mot Kalle. Diverse gestikulerande i brist på språkförståelse ledde slutligen till att Kalle stegade upp ca 30 meters avstånd som han begärde mellan 88:ans kylare och första tanksens kanonrör. Vad hände? Jo, det dekorerade befälet gav först den första mc-ordonnansen en rejäl utskällning, därefter äntrade han utan svårighet den första tanksen och läste lusen av vagnens förare.

Kalle fick som han ville.

Per Thomson